

Školní družina

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

MOTTO: „Kdo si hraje, nezlobí“

1. Kontakty

Adresa: Základní škola a Mateřská škola Krásný Les, příspěvková organizace, Krásný Les 258, 464 01

e-mail: info@skolakrasnyles.cz

web: www.skolakrasnyles.cz

telefon: 482341015

2. Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí základní školy. Využívá pro svou činnost vlastní místnost, která je společná s učebnou počítačů. Děti mohou využít k pohybovým aktivitám tělocvičnu, zahradu a školní hřiště, dále počítačovou učebnu s internetem. Provozní doba ve školní družině je stanovena: od 6:30 do 8:00 hodin a od 12:00 do 17:00 hodin.

3. Podmínky přijímání do ŠD a vyloučení uchazečů ze ŠD

- Činnost školní družiny je určena pro žáky I. stupně.
 - Na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky je žák zařazen ředitelkou školy do zájmového vzdělávání ve školní družině.
 - Do školní družiny se přijímají také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.
 - Na žáka přijatého do školní družiny se vztahují veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání.
 - Pro přijaté žáky je docházka do školní družiny povinná.
 - Rodiče mohou své dítě přihlásit a odhlásit ze školní družiny kdykoliv během školního roku.
-
- Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele a po projednání s rodiči z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, zvláště závažných důvodů.

4. Cíle vzdělávání

Cílem výchovného a vzdělávacího působení je rozvíjet osobnost žáka pro život ve stávající společnosti, ve vztahu k přírodě, vychovávat harmonicky všestranně rozvinutou osobnost. Hlavním cílem výchovného a vzdělávacího působení je vychovávat žáky:

- ve vztahu ke své rodině (k lásce k ní a k domovu),
- ve vztahu ke společnosti (rozvíjet slušné a ohleduplné chování ke svým spolužákům a dospělým, naučit se žít v kolektivu, řešit problémy a dokázat si s nimi poradit, učit žáky rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný),
- ve vztahu k sobě samému (rozvoj sebeobsluhy žáka, pěstování hygienických návyků, naučit se tolerantnosti navzájem, k individuálním a etnickým odlišnostem, přijímat zodpovědnost za vlastní, rozvoj komunikačních dovedností, slovní zásoby),
- ve vztahu k přírodě (ochrana přírody, poznávat ji, ekologická výchova, zařazení se do sběru ekologického odpadu).

Hlavním cílem vzdělávacího působení je návaznost na školní výuku formou her, řízenými a spontánními činnostmi vycházející z vlastních zkušeností a individuálních potřeb a zájmů žáků.

5. Formy vzdělávání

- Jsou to zejména činnosti pravidelné, příležitostné akce a nabídka spontánních aktivit. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.
- Příprava na vyučování: prolíná se všemi činnostmi; smyslové a didaktické hry, křížovky, hádanky, rébusy, tématické vycházky, vyprávění, četba
- Spontánní aktivity: nabídka spontánních aktivit je průběžná - klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po organizované části následují ve vymezeném prostoru možnosti spontánních her, spontánní činnosti ranních a koncových družin. Vychovatelka při těchto činnostech zajišťuje nejen bezpečnost, ale také navození, podněcování, motivování vlastních aktivit žáků. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.
- Odpočinkové činnosti: mají za úkol odstranit únavu. Do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Tuto funkci plní také klidové hry, či jiné klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod. Důraz je kladen na zařazení odpočinkových činností do denního režimu ŠD, jejich organizace. Náplň plní

psychohygienické poslání.

6. Obsah vzdělávání

Vzdělávací oblasti základního vzdělávání

Dítě a zdraví:

V tomto tématickém okruhu se seznámíme s:

- průběžná péče o osobní hygienu
- úklid her, hraček a pomůcek, se kterými dítě pracuje
- péče o své i svěřené věci
- správné stolování

Člověk a příroda

V tematickém okruhu se seznamujeme s proměnlivostí a rozmanitostí živé i neživé přírody.

- vycházky a pobyty v přírodě
- rozlišuje znaky a zvláštnosti ročních období
- získává a upevňuje pozitivní vztah k přírodě
- rozlišuje kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Rodina a domov

Zde se seznamujeme s místem, kde žijeme, kde navštěvujeme ŠD a kde trávíme volný čas. Zjišťujeme, jak a kde žijí spolužáci.

- orientuje se ve vesnici a nejbližším okolí, zvládá cestu do školy, cestu ze školy domů
- poznává historii a tradice města, regionu, státu
- osvojuje si pravidla silničního provozu

Člověk ve společnosti

- získává kladný vztah k umění a kultuře
- rozpoznává vhodné a nevhodné chování
- utváří kladné vztahy k dospělým a dětem
- posiluje a obohacuje vzájemnou komunikaci

- zvládá kultivovaný projev
- chápe význam a podstatu tolerance, empatie, vzájemné úcty
- osvojuje si základy slušného chování a společenského chování
- chápe kulturní rozdíly mezi lidmi

7. Časový plán vzdělávání

➤ Odpočinkové činnosti 6.30- 7.50

- činnosti a hry dle výběru dětí- modelování, malování, četba, stolní hry,

ODPOLEDNÍ PROVOZ (12.00- 17.00)

➤ Odpočinkové činnosti 12.30 – 13.15 - jsou to klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil (relaxační cvičení, odpočinek na koberci spojený s četbou, poslech písniček, individuální hry)

➤ Rekreační činnosti 13.15 – 13.45 - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich aktivní odpočinek - patří sem hry a spontánní činnosti podle volby dětí (společenské, stolní a konstruktivní hry, volné kreslení, modelování s plastelínou, vystřihování, četba, prohlížení knih, časopisů, dramatické a didaktické hry, hry s určitým námětem)

➤ Příprava na vyučování 12.45 – 13.15 - při vypracovávání domácích úkolů pomáháme žákům správně porozumět zadání a způsobu vypracování - žák si pak úkol zpracovává samostatně - k vypracovávání domácích úkolů ve školní družině vyžadujeme od rodičů písemný souhlas - ostatní žáci si procvičují učivo formou didaktických her (doplňovačky, křížovky, spojovačky, rozdílovky, bludiště,...) - doučování a opakování učiva, vypracovávání pracovních listů, práce s knihou, časopisem)

➤ Svačina 13.15 – 13.30 - děti, které mají hlad si posvačí - ostatní děti si hrají u stolečku , aby nerušily při jídle (např. stolní hry, malování,...) - dodržování pitného režimu!

➤ Zájmové činnosti 13.30 – 15.50 - výtvarná a pracovní činnost, tělesná výchova, hudební a dramatické činnosti, počítače, pobyt venku - umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností - dominující je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení - činnosti probíhají ve skupinách, individuálně, organizovaně, či spontánně

➤ Závěrečné činnosti 15.50- 16.45 - rozlučkové hry na ukončení - úklid třídy - rozloučení - odchod žáků domů (individuálně dle zápisních lístků)

➤ Rekreační činnosti 16.45 - 17.00 - hry a spontánní činnosti podle volby dětí (společenské, stolní a konstruktivní hry, volné kreslení, modelování s plastelínou, vystřihování, četba, prohlížení knih a časopisů, dramatické a didaktické hry, hry s určitým námětem)

8. Délka a ukončení vzdělávání

Vzdělávací cyklus je na 1 rok. Ve školním roce probíhá vzdělávání podle tématického plánu ŠD, který je rozdělený do jednotlivých měsíců. Zájmové vzdělávání se neukončuje žádným dokladem. Žáci prezentují své práce na nástěnkách a v

prostorách školy.

9. Materiální, ekonomické, personální, a BOZP podmínky

Materiální a ekonomické:

- Děti mohou využít k pohybovým aktivitám tělocvičnu, zahradu a školní hřiště, dále počítačovou učebnu s internetem.
- Školní družina je pravidelně doplňována o nové hry, stavebnice, didaktické pomůcky a výtvarný materiál.

Personální:

- Personálně je školní družina zajištěna 2 vychovatelkami, které zodpovídají za průběh vzdělávání, bezpečnost dětí a průběh vzdělávání zaznamenávají.

Bezpečnostní:

- Žáci a vychovatelky dodržují pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, řídí se školním řádem, který stanovuje pravidla. Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečnosti a chování (při pobytu venku, vycházkách, tělocvičně...). Nevolnosti nebo úraz žáci oznámí okamžitě vychovateli, ta zajistí neprodleně první pomoc a informuje zákonného zástupce.
- Každý úraz je zaznamenán do knihy úrazů.

10. Klíčové kompetence

Životní zručnosti. Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získají v průběhu několikáté docházky do školní družiny. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

- **Kompetence k učení:** žák se učí s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.
- **Kompetence k řešení problémů:** žák si všímá dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.
- **Kompetence komunikativní:** žák ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami. Účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a respektuje názory druhých. Komunikuje bez ostychu s vrstevníky a dospělými.
- **Kompetence sociální a interpersonální:** žák samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit a podřídit-přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

- **Kompetence činností a občanské:** žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých. Chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své zdravé i na zdraví druhých.
- **Kompetence k trávení volného času:** žák se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času.

11. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně začleňováni do oddělení školní družiny s využitím speciálně pedagogických postupů.
 - Vychovatelky spolupracují s pedagogy školy, PPP, SPC a rodiči.
 - V případě začlenění žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné řídit se doporučením podpůrných opatření – formy práce, speciální pomůcky asistent pedagoga.
 - Vychovatelky se účastní dalšího vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky.
 - Školní družina je umístěna v I.patře. V tuto dobu není zajištěn bezbariérový přístup.
- Specifické pedagogické cíle pro děti se SVP
- ✓ Začlenění žáka do všech aktivit ŠD s přihlédnutím k jeho individuálním potřebám.
 - ✓ Podpůrná opatření k začlenění do činností → pedagogický asistent, speciální pomůcky, individuální přístup.
 - ✓ Činnosti volené podle úrovně již dosažených dovedností a schopností → respektovat možnosti žáka.
 - ✓ V rámci přípravy na vyučování umožnit reedukační péči.
 - ✓ Hodnocení činností je voleno podle předchozích dosažených dovedností bez srovnávání s ostatními žáky → motivace k zapojení do dalších činností.

12. Rozvoj mimořádně nadaných žáků

- Vychovatelky školní družiny vytváří podmínky k rozvíjení specifického nadání žáků nadaných dostatkem studijního materiálu, individuálním přístupem, podnětným prostředím (knihovna, internet).
- U nadaných žáků vychovatelky podporují a rozvíjí literární, výtvarné a

pohybové schopnosti.

- Vychovatelky spolupracují s ostatními pedagogy a vedoucími kroužků školy, PPP a rodiči .
- Hodnocení žáka je podle úrovně individuálních schopností a dovedností bez srovnávání s ostatními žáky →motivace k dalšímu rozvoji.

13. Činnosti ve školní družině

Září: NAŠE PARTA POHÁDKOVÁ - orientace v budově školy, zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje - seznámení s prostředím školy, cesta do školy a ze školy - seznámení s vnitřním řádem, režimem a pravidly školní družiny - poučení o bezpečném chování při všech činnostech a akcích školní družiny - seznámení se školní jídelnou, správné stolování, hygienické návyky - seznámení s novými žáky, vytváření nových kolektivů, znát jména spolužáků a vychovatelek - rozdíl mezi slovy kamarád, přítel, spolužák - nejsme všichni stejní – učíme se toleranci, ohleduplnosti, vzájemně se povzbuzujeme a pomáháme si, spolupracujeme, respektujeme se, bojujeme proti šikaně - učíme se chování – zdravení, oslovení, klidné jednání, používání kouzelných slovíček - upevňování sebeobslužných činností - rozvoj estetického cítění - výzdoba školní družiny - seznamovací hry - zdobíme školní družinu

Říjen: BAREVNÝ ŘÍJEN - odhalujeme charakteristické znaky jednotlivých ročních období - sledujeme počasí, zaznamenáváme ho pomocí značek - změny v počasí = změny v oblékání - sběr a poznávání přírodnin - práce s přírodními materiály - pečujeme o květiny ve ŠD - domácí mazlíčci – péče, zacházení - seznamujeme se s tříděním odpadu - Halloween

Listopad: NÁŠ DOMOV - stopy minulosti naší obce. Co máme a co naopak nemáme v naší obci. obchody, pošty, lékárny, zdravotní středisko, knihovna, policie, hasiči... - kulturní a sportovní vyžití v obci - znát svou adresu, jak se zachováme, když se ztratíme

Prosinec: NEŽ ZAZVONÍ VÁNOCE - proč se čertů nebojíme – výroba Mikuláše, čerta, anděla - předvánoční čas - zvyky, tradice, zpěv a poslech vánočních koled - rozvoj estetického cítění - vánoční výzdoba ŠD - výroba dárečků a přáníček – Jarmark.

Leden: MALÍŘ MRÁZ - vycházky do zimní přírody - zvířátka v zimě, starost o ně -

jak chránit své zdraví, otužování - hry na sněhu - bobování - zimní sporty - bezpečnost při zimních sportech

Únor: POHÁDKOVÝ ČAS - vyprávíme si o zdravém životním stylu - vysvětlujeme si pojem osobní hygiena – její význam - dbáme na upevňování a dodržování hygienických zásad – kašel, rýma, kýchání, použití WC, - předcházení úrazům, nemocem - co nás může ohrozit – lidé, neznámá zvířata, nápoje, rostliny... - povídáme si o návykových látkách – cigarety, drogy - výroba dárek ke sv. Valentýnu - Masopust – loučení se zimou, výroba masek

Březen: SVĚT KOLEM NÁS - denní režim – povinnosti, zábava - jak se mění lidé (život od narození po stáří) - jak se mění věci (móda, oblečení, bydlení) - učíme se hodiny - pozorujeme zvířata a rostliny, učíme se správnému chování v přírodě - seznamujeme se s časovými jednotkami (týden, měsíc, rok) - upřednostňujeme pobyt na zdravém vzduchu - Velikonoce – tradice, zvyky

Duben: CO MI ŘEKL SEMAFOR - pravidla silničního provozu - dopravní značky chodec, cyklista v dopravě - bezpečnost a úraz – důležitá telefonní čísla - moje kolo, výbava cyklisty - nástrahy na cestách pro chodce a cyklisty - chování při dopravních nehodách - vliv dopravních prostředků na životní prostředí

Květen: RODINA A DOMOV - funkce rodiny - rodinné vztahy (rodiče, prarodiče, sourozenci...) - život v naší rodině - pomoc rodičům - povolání rodičů - finanční gramotnost - Den matek – výroba dárek, přání - kreslíme, malujeme jak trávíme společný čas s rodiči - náš pokoj

Červen: PRÁZDNINY KLEPOU NA DVEŘE - Den dětí - zábavné odpoledne pro děti- hry, soutěže - vycházky do přírody, hry na zahradě a hřišti - stavby z přírodních materiálů - chystáme se cestovat - bezpečnost na cestách i v přírodě - poučení dětí o bezpečnosti během prázdnin - úklid ŠD a příprava na prázdniny

14. Závěr

Děti vnímají svět kolem sebe a začínají se v něm orientovat. Všímají si vztahů mezi lidmi. Při řešení hravých úkolů, jejich dokončování a odměňování pocítují radost. Ta je prvním malým krůčkem k úspěchu. Touží po něm každý, kdo pracuje s dětmi.

Úspěch znamená vidět rozzářené oči, úsměv na tváři, slyšet veselé a hlasité povzbuzování. Úspěch je obrovská odměna, které můžeme dosáhnout jen tehdy, když budeme dětem nablízku, budeme s nimi rozmlouvat, naslouchat jim a vnímat to, co nám sdělují.

V Krásném Lese

31. 8. 2019